

Covenant & Conversation

Jonathan Sacks
THE RABBI SACKS LEGACY

TERUMA • תרומה

MANEVİYAT ÜZERİNE ETÜTLER

BASED ON THE TEACHINGS AND WRITINGS OF RABBI LORD JONATHAN SACKS 7"צט

Covenant & Conversation yazılarına sağladıkları ve Harry (Chaim) Schimmel'in anısına adanan cömert sponsorlukları için Schimmel Ailesi'ne teşekkürlerimizle.

"R. Chaim Schimmel'in Tora'sını, onunla ilk karşılaştığım zamandan beri severim. Sadece yüzeysel gerçekle değil, altta yatan daha derin gerçeğe olan bağlantısıyla da ilgilenmeye gayret eder. 60 yıldır kendisine eşlik eden olağanüstü eşi Anna'yla birlikte, aile, cemaat ve Tora sevgisine adanmış bir yaşam inşa ettiler. Ortaya koydukları örnek yaşamla beni fazlasıyla etkilemiş müstesna bir çift."

- Rabi Sacks

Bir Armağan: Vermek

- Bu özet, Rabi Sacks'ın bu haftaki Covenant & Conversation yazısından uyarlanmıştır. Bu yazıya aşağıdaki adresten erişilebilir: <https://www.rabbi-sacks.org/covenant-conversation/terumah/the-gift-of-giving/>

Tanrı Bene Yisrael'den *Mişkan*'ı inşa etmelerini neden istemiştir? Tanrı'nın bir yuvaya mı ihtiyacı vardır, yoksa O her yerde midir? Gelin metni inceleyelim:

"A-Şem, Moşe'ye şöyle dedi: Benim için bir Kutsal Mekân yapınlar ve içlerinde **barınacağım**" (Şemot 25:8)

Bu pasuktaki anahtar sözcük **ş-h-n**, yani "barınma" fiilidir. Bu fiil daha önce hiç Tanrı ile bağlantılı olarak kullanılmamıştır. Daha sonraları bu, Yahudiliğin anahtar sözcüklerinden biri haline gelmiştir. Bu kök aynı zamanda portatif tapınağı belirten *Mişkan* sözcüğü ile Tanrısal Mevcudiyet'i belirten *Şehina* sözcüğünün de içinde yer alır.

Fiilin merkezi anlamı, yakınlık fikridir. İbranice *Şahen* sözcüğü "komşu" anlamına gelir: yani başımızda yaşayan biri. ***Mişkan, Tanrı'nın ihtiyaç duyduğu bir şey olduğu için inşa edilmiş değildir. Mişkan halk içindi.*** Bene Yisrael'in ihtiyaç duyduğu – ve Tanrı'nın da onlara verdiği – şey, Tanrı'ya, kapı komşumuza olduğumuz kadar yakın olduğumuzu hissetmenin bir yoludur.

Tanrı'nın Mevcudiyeti'ni hissedecek duruma nasıl geliriz? Birçok insan, O'nun Mevcudiyeti'ni Everest Tepesi'nin eteklerinde dururken veya Büyük Kanyon'u seyrederken hisseder. Yüce bir manzaranın karşısındayken huşu duymak için çok dindar olmanıza, hatta hiç dindar olmanıza gerek yoktur.

Ama Tanrı'nın Mevcudiyeti'ni *gündelik yaşamda* nasıl hissedebilirsiniz?

İşte *peraşan*ın ismi olan **Teruma** sözcüğünün hayat dönüştürücü sırrı budur. Bu sözcük "**bağış**" veya "**katkı**" anlamına gelir.

"A-Şem, Moşe'ye konuşarak şöyle dedi: Bene Yisrael'e söyle, Bana bir **bağış** getirsinler. Kalbi kendisini

vermeye motive eden herkesten Benim için bu **bağış** alacaksınız."

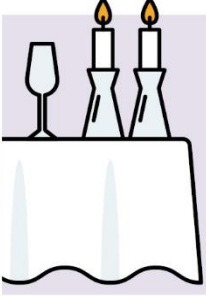
Tanrı ile buluşmanın en iyi yolu vermektir. Verme eyleminin ta kendisi, verdiklerimizin, bize verilenlerin bir parçası olduğunu anlamaktan kaynaklanır ve bizi bu anlayışa götürür. Bu bir teşekkür şeklidir, bir şükran hareketidir. İnsan zihninde Tanrı'nın varlığı ile Tanrı'nın yokluğu arasındaki fark budur.

Tora bize basit ve pratik bir şey söylemektedir. Ver – ve o zaman hayatı bir armağan olarak görmeye başlayacaksınız. Tanrı'nın var olduğunu kanıtlamaya kabil olman şart değildir. İhtiyacın olan tek şey, var olduğun için minnettar olmaktır – gerisi ardından gelecektir.

İşte Tanrı, Bene Yisrael'e *Mişkan*'ın inşası yoluyla bu şekilde yakınlaşmıştır. Konu, ahşabın, metalin ve perdelerin kalitesi değildi. Koen Gadol'un göğüslüğünün üzerindeki pırlantaların parıltısı değildi. Mimarinin güzelliği veya *korban*ların kokusu da değildi. Konu, *Mişkan*'ın, "kalbi kendisini vermeye motive eden herkesin" armağanlarıyla inşa edilmiş olmasıydı. *İnsanların birbirine ve kutsal amaçlara gönüllü olarak verdikleri yer, Tanrısal Mevcudiyet'in barındığı yerdir.*

Bu *peraşaya* ismini veren özel sözcüğün – **Teruma** – altındaki asıl anlam da budur. Onu "bağış" olarak çevirdim, ama aslında basit hiçbir Türkçe dengi olmayan farklı ve ince bir anlama sahiptir bu sözcük. Kutsal bir amaca adanmış suretiyle "kaldırdığımız, **yükselttiğiniz** bir şey" anlamına gelir. ***Siz onu yükseltirsiniz; sonra da o sizi yükseltir.*** Manevi doruklara tırmanmanın en iyi yolu, sahip olduklarımızın bize verilmiş olduğu gerçeğinden kaynaklanan minnettarlıkla, basitçe vermektir.

Bu haftaki yazının mesajı da buradadır: **Tanrı taş bir evde yaşamaz. Verenlerin kalplerinde yaşar.**

Şabat Sofrasında

1. Kendinizi en çok nerede *A-Şem*'e yakın hissediyorsunuz?
2. Başkalarına bir şeyler verdiğiniz zaman (verdiğiniz şey ister zamanınız, ister fikriniz, ister yardımınız, isterse de armağanlarınız olsun), bu sizi onlara yaklaştırır mı? Neden?
3. Sizce, Bene Yisrael'in *Mişkan*'a yaptıkları bağışların onları *A-Şem*'e yaklaştırmış olması gibi, cemaatinize bir şeyler vermek de sizi *A-Şem*'e yaklaştırıyor mu?

Tercihler

Henry Grunwald

Lubavich Rebbe'sinin ilk *Yahrzeit*'inde (yıllık anma günü), Rabi Sacks, üniversitede okuduğu dönemdeki bir yaz tatili sırasında Rebbe ile olan ve hayatını değiştiren karşılaşmayı anlatmıştı. Bu buluşmada Rebbe ona Cambridge'deki Yahudi yaşamını sormuş ve onun, öğrenci topluluğunun geliştirilmesine yardımcı olmak için herhangi bir şey yapıp yapmadığını merak etmişti. Rabbi Sacks "Rebbe" demişti, "Kendimi içinde bulduğum durum nedeniyle henüz..." Ama sözünü tamamlamadan, Rebbe müdahale etmişti: "Jonathan, içinde bulunduğun durum, senin kendini içinde bulduğun bir durum değil; kendini içine bizzat soktuğun durumdur." Rabi Sacks bu diyalogun kendisi üzerinde yarattığı etki nedeniyle – ve aslında bu mesaj hepimiz için geçerli olduğu için de – onu sık sık anlatırdı. Bizler hayatımızı nasıl yaşayacağımızı kendimiz seçeriz.

Teruma, bağış veya katkı anlamına gelir: bir şeyi, onu vermek suretiyle yükseltmek demektir. Rabi Sacks her zaman katkıda bulunmanın, verme tercihini yapmanın önemini vurgulardı. "Tanrı'yla buluşmanın en iyi yolu, vermektir" derdi. Bene Yisrael, *Mişkan*'ın inşası için vermişlerdi – onları, vermeye, kalpleri motive etmişti. Ve vermek sadece maddi şeylerle sınırlı değildir; vaktinizden, kalbinizden ve sevginizden vermeyi de içerir.

Bu haftaki *peraşanın* açık mesajı, Rabi Sacks'ın söylediği gibi, şöyledir: "İnsanların birbirine ve kutsal amaçlara gönüllü olarak verdikleri yer, Tanrısal Mevcudiyet'in barındığı yerdir." Hayatlarımızda, her zaman vermeyi seçmemiz gerekir – bu, doğru olan tercihtir; bu, Tanrı'nın yapmamızı istediği şeydir.

- Henry Grunwald OBE KC, World Jewish Relief başkanıdır. Rabi Sacks Legacy Mütevelli Heyeti'ne kurulduğu 2013 yılından 2022 yılına kadar başkanlık etmiştir.

A CLOSER LOOK

- Henry Grunwald şimdi Rabi Sacks, hayatı ve yazıları hakkındaki düşüncelerini paylaşıyor.

Rabi Sacks'ın bu haftaki yazısında en beğendiğiniz kısım hangisi?

"Tanrı ile buluşmanın en iyi yolu vermektir." Bu hepimiz için kilit öneme sahip bir mesaj.

Bu alıntıyı nasıl yorumluyorsunuz?

Herkesin Tanrı ile arasında bir bağ kurma konusunda kendine özgü yolları vardır. Bu, dua veya öğrenim yoluyla olabilir. Ama aynı zamanda vererek de başkalarını vermeye teşvik ederek de olabilir.

Ve bununla kastettiğim sadece *tsedaka* için maddi bağışta bulunmaktan ibaret değil. Bir aile ferdinize veya bir arkadaşımıza zor zamanında yardım ettiğiniz zaman – bu, vermektir. Eğer yaşlı veya hasta kişileri ziyaret ederseniz, bu da vermektir. Ve Rabi Sacks da hayatı boyunca, hayatlarımızı nasıl yaşayacağımızı ve Tanrı'ya nasıl daha yakın olacağımızı örneklerle göstererek bize çok şey vermiştir.

Rabi Sacks'ın sizin hayatınıza nasıl bir etkisi oldu?

Rabi Sacks bana Yahudiliğim hakkında gururlu ve açık olmayı ve Yahudiliğimden ödün vermeksizin hem Yahudi dünyasıyla hem de Yahudilik dışı dünyayla nasıl en iyi şekilde ilişki kurabileceğimi öğretti.

Bana Yahudi değerlerinin önemini ve bunların nasıl da yaptığım her şeye temel teşkil etmesi gerektiğini öğretti.

Ve her ne kadar 50 yıldır avukatlık yapıyorsam da, onun avukatlık becerilerine hep hayran kalmışım!

TORAH TRIVIA

S: *Teruma* peraşasında bahsi geçen hangi hayvan, *Sefer Bereşit*'te adı geçen bir kişiyle aynı isme sahiptir?

C: Şemot 25:5'te, *tahaş* adlı bir hayvandan bahsedilmektedir. Bereşit 22:24'te belirtildiği üzere, *Tahaş* aynı zamanda Avraam'ın yeğenlerinden (kardeşi Nahor'un oğullarından) birinin de adıydı.

Gemara'da (*Şabat* 28b), *tahaş* adlı hayvanın yalnızca Moşe Rabenu'nun zamanında var olduğu ve tıpkı tek boynuzlu mitolojik at gibi tek bir boynuzla sahip olduğu belirtilmektedir.

Raşi *tahaş* sözcüğünü, artık nesli tükenmiş olan çok renkli bir hayvan olarak açıklar. *Midraş Tanhuma*, *tahaş*'ın kürkünün, tıpkı Yosef A-Tsadik'in pelerini gibi, altı farklı renk içerdiğini belirtir.

- David Woolf'un Torah IQ adlı çalışmasından uyarlanmıştır. Tora hakkında 1500 bilmece içeren bu çalışma dünyanın her yerinde Amazon'dan temin edilebilir.